

V skoraj polovici gospodinjstev so že menjali okna, kaže raziskava **REUS 2011**.

FOTO: IGOR MARIČ / DOGODILNIPACIJA.SI

Premalo izkoriščamo obnovljive vire

Dobra tretjina stavb v Sloveniji nima izolirane strehe, na petini pa je izolacija večinoma debela od 6 do 15 centimetrov. Največ oken je starih od 5 do 20 let, dobra četrtina od 20 do 35 let. Uporaba obnovljivih virov energije za ogrevanje in pripravo sanitarne vode je še vedno razmeroma redka, a se je v primerjavi s preteklim letom podvojila; izkorišča jih osem odstotkov gospodinjstev, trije odstotki pa jih nameravajo začeti v prihodnjem letu. To je le nekaj podatkov iz tretje raziskave o energetske učinkovitosti Slovenije **REUS 2011**, ki jo je pred kratkim predstavila agencija **Informa Echo**.

Kakor je ob predstavitvi raziskave **REUS 2011** povedal **Rajko Dolinšek**, direktor agencije **Informa Echo**, pod okriljem katere je potekala raziskava, je v terenskem anketiranju med aprilom in junijem letos sodelovalo 1021 gospodinjstev, ki so tako omogočila

vpogled v ravnanje z energijo, energijsko učinkovitost stavb, ureditev ogrevanja in hlajenja, rabo električne energije in prevoz. Letošnja raziskava vključuje primerjavo s podatki iz lanske in tako razkriva, na katerih področjih so slovenska gospodinjstva

bolj učinkovita pri ravnanju z energijo in na katerih manj.

Po nacionalnem akcijskem načrtu za energetske učinkovitost bi morali v Sloveniji med letoma 2008 in 2010 prihraniti 2,5 odstotka vse porabljene energije. Prvi rezultati, pridobljeni na podlagi statističnih podatkov in ocen, kažejo, da je bil prihranek 4,1-odstoten. »Če bo šlo vse po načrtih, bomo do leta 2016 z ukrepi energetske učinkovitosti na leto prihranili več kot 500 milijonov evrov stroškov za energijo (približno 1,5 odstotka BDP),« je na predstavitvi raziskave **REUS 2011** povedal generalni direktor direktorata za energijo Janez Kopač. Doseženi prihranek je razporejen med industrijo (41 odstotkov), gospodinjstva (23 odstotkov) in promet (20 odstotkov), medtem ko javni sektor k prihrankom ni prispeval prav nič.

Za ukrepe nacionalnega akcijskega načrta bo treba v vseh teh letih plačati 575 milijonov evrov, za kar po Kopačevih besedah ni videti večjih ovir. Lani je na Eko sklad prispelo 20.500 vlog za subvencije energijske učinkovitosti. V letu 2010 je bil uveden tudi poseben prispevek za energijsko učinkovitost, ki je nanese 19 milijonov evrov, letos bo teh sredstev 25 milijonov, prihodnje leto že 35 milijonov evrov. In že v prvem letu se je enega izmed ukrepov za povečanje energijske učinkovitosti lotilo približno 4,5 odstotka gospodinjstev.

Dobra polovica oken je lesenih

Rezultati letošnje raziskave **REUS** 2011 kažejo, da glavni namen učinkovite rabe energije v gospodinjstvih ostaja znižanje stroškov, poudarja **Raiko Dolinšek**, saj je to prvi odgovor pri 57 odstotkih vprašanih (lani 69 odstotkih). V skoraj polovici gospodinjstev so tako že zamenjali okna, največ med letoma 2000 in 2007, skoraj tretjina pa po letu 2008. Največ oken je starih od 5 do 20 let, dobra četrtina od 20 do 35 let.

Dobra polovica oken je lesenih (57 odstotkov), manj kot polovica (42 odstotkov) jih je iz PVC. Prevladujejo enojna z dvoslojno ali energijsko učinkovito dvojno zasteklitvijo, četrtina gospodinjstev ima škatlasta okna z dvojno zasteklitvijo, šestina pa enojna z dvoslojno zasteklitvijo, navadni termopan.

Le malo jih razmišlja o menjavi ogrevanja

Več kot polovica gospodinjstev se ogreva s centralnim ogrevanjem, ki je večinsko ogrevanje predvsem v enodružinskih hišah, medtem ko imajo večstanovanjske stavbe v približno enakem deležu urejen centralni oziroma daljinski sistem ogrevanja. Za centralno (ali etažno centralno) ogrevanje se najpogosteje uporablja klasični kotel na kurilno olje ali plin (56 odstotkov), četrtina gospodinjstev kuri v klasičnem kotlu na trdna

goriva (lesna biomasa ali premog), preostale naprave uporablja manj kot sedem odstotkov gospodinjstev.

Skoraj četrtina klasičnih kotlov na olje oziroma plin je starih med 5 in 10 let, slaba petina med 10 in 15 let, dodatna slaba petina pa je celo starejših od 20 let. Dobra polovica (56 odstotkov) jih je servisirana enkrat na leto. Klasični kotli na trdna goriva so v povprečju stari bodisi več kot 20 let (27 odstotkov) bodisi manj kot pet let (27 odstotkov). Približno tretjina gospodinjstev jih servisira na 12 mesecev, slaba tretjina celo na četrletje.

Rezultati raziskave **REUS** 2011 kažejo, da 87 odstotkov gospodinjstev ne razmišlja o menjavi ali dopolnitvi ogrevanja, o dopolnitvi le štirje odstotki, o menjavi pa osem. Ta delež je majhen, a po besedah **Raika Dolinška** višji kot lani: »Pri menjavi ali dopolnitvi načina ogrevanja bi vprašani izbirali med zelo različnimi napravami. Najverjetneje bi izbrali toplotno črpalko zrak/voda (10 odstotkov), peč na tekoča goriva (8 odstotkov), plinsko peč, sprejemnike sončne energije ali peč na trdna goriva. V primerjavi s prejšnjim merjenjem se je zmanjšal delež tistih, ki razmišljajo o sprejemnikih sončne energije.«

Glavna energenta drva in kurilno olje

Slovinci se še vedno večinoma ogrevamo z drvni (30 odstotkov) in kurilnim oljem (25 odstotkov), pri čemer se je v primerjavi s prejšnjo raziskavo raba kurilnega olja zmanjšala. Več kot lani pa je gospodinjstev, ki se ogrevajo z zemeljskim plinom in daljinsko toploto. V primerjavi s prejšnjim merjenjem se je po Dolinškovih besedah povečal tudi delež uporabnikov električne in geotermalne energije kot glavnega vira ogrevanja, a je skupno gledano še vedno razmeroma nizek. Čeprav je uporaba obnovljivih virov energije razmeroma skromna (osem odstotkov), **Raiko Dolinšek** poudarja, da se je v primerjavi s preteklim letom podvojila. V prihodnjih dvanajstih mesecih pa nameravajo enega izmed

www.deloindom.si

[...] Na naši spletni strani preberite, v katerih pet skupin se uvrščajo slovenska gospodinjstva glede na odnos do rabe energije in okolja.

obnovljivih virov energije začeti uporabljati približno trije odstotki anketirancev.

Poznavanje obnovljivih virov energije je v primerjavi z lanskim merjenjem boljše. Najbolj, za devet odstotnih točk, se je izboljšalo poznavanje geotermalne energije, čeprav je zanjo slišalo najmanj sodelujočih v raziskavi (61 odstotkov). Največ jih je slišalo za energijo, pridobljeno iz sonca (98 odstotkov) in vetra (94 odstotkov). 81 odstotkov za električno energijo, pridobljeno iz vode, 80 odstotkov pa za energijo, pridobljeno iz biomase.

Skoraj polovica gospodinjstev brez termostatskih ventilov

Skoraj polovica gospodinjstev na radiatorjih še vedno nima nameščenih termostatskih ventilov, dobra četrtina jih ima povsod. Četrtina tistih, ki so doslej ohranili navadne ventile, pa jih namerava v prihodnjih dvanajstih mesecih zamenjati s termostatskimi, pri čemer je več kot tretjina takih gospodinjstev v večstanovanjskih hišah. Razlog je preprost: od 1. oktobra letos morajo biti na radiatorjih v večstanovanjskih stavbah nameščeni delilniki toplote, ki bodo omogočili, da se bodo stroški za ogrevanje obračunavali po dejanski porabi, to pa bodo stanovalci lažje nadziral s termostatskimi ventili.

Večina gospodinjstev (23 odstotkov) sicer kot vrsto regulacije ogrevalnega sistema uporablja samo termostatski radiatorski ventil ali samo sobni termostat z nastavljanjem temperature (22 odstotkov). Uporaba zadnjega se je glede na prejšnje merjenje povečala v večstanovanjskih hišah (z 12 na 19 odstotkov).

Barbara Primc